

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено

На засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 14 від 16 червня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни
«НАЦІОНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА (НІМЕЦЬКА)»,
що викладається в межах ОПІ (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія

Львів – 2021 р.

Назва курсу	«Національна література (німецька)»
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладачі курсу	Варецька Софія Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	Sofiya.varetska@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Згідно розкладу, онлайн
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/course/natsionalna-literatura-2
Інформація про курс	Курс розраховано на студентів факультету іноземних мов денного відділення 3-го року навчання, які вивчають німецьку мову як основну й мають базові знання з історії світової літератури. Курс є основною обов'язковою дисципліною, рівня освіти бакалавр, яка викладається в 5 і 6 семестрах в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс «Національна література (німецька)» розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для розуміння своєрідності літературного процесу в німецькомовних країнах від Середньовіччя до другої половини XIX століття, його основних характеристик, закономірностей та художніх новацій. Курс поєднує контекстуальні, історико-літературні та літературно-критичні аспекти вивчення художньої літератури, надає чітке уявлення про провідні літературні напрями та течії, жанрову систему та жанрові модифікації в межах кожного літературного роду. Курс зорієнтований на вивчення найвагоміших художніх напрямів, течій, літературних феноменів в німецькомовних літературах, найвпливовіших постатей та творів
Мета та цілі курсу	Сформувати у студента цілісне уявлення про літературний процес у німецькомовних країнах, закономірності розвитку літератури, починаючи від Середньовіччя та завершуючи другою половиною XIX століття. Розвинути навички критичного мислення, ведення дискусій; вміння аналізувати художній твір із застосуванням класичних та новітніх методів літературознавчого аналізу. Поглибити знання термінологічного апарату іноземною мовою. Розвинути навички літературознавчого наукового аналізу.
Література для вивчення дисципліни	Базова критична література: 1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7. Auflage /hrsg. von W. Beutin, K. Elehrt, W. Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008.

2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.

Додаткова критична література:

Гуревич А.Я. Хронотоп Песни о Нибелунгах // Гуревич А.Я. Средневековый мир: культура безмолвствующего большинства. – М., 1990. – С.115-135.

Качуровський І. Генерика та архітектоніка. Книга 1. Література європейського середньовіччя. – Вид-во Києво-могилянської академії, 2008.

Маценка С. П. Середньовічна легенда «Селянин Гельмбрехт» Вернера Садівника крізь призму літературної герменевтики // Ренесансні студії / Випуск 11. – Запоріжжя, 2006. – С.118-139.

Мелетинский Е. Средневековый роман: происхождение и классические формы. – М.: Наука, 1983.

Шалагінов Б.Б. Класики і романтики: Штудії з історії німецької літератури XVII-XIX століття. – Київ, Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2013.

Шалагінов Б.Б. Естетика Й. В. Гете: дослідження. – Київ: Вежа, 2002.

Шалагінов Б.Б. “Фауст” Й. В. Гете: Містерія. Міф. Утопія: До проблеми духовної сутності людини в німецькій літературі на рубежі XVIII-XIX ст. – Київ: Вежа, 2002. – 280 с.

Шалагінов Б. Б. Романтичний словник: до історії понять і термінів раннього німецького романтизму. – Київ: НАУКМА, 2010.

Шалагінов Б. «Магічний ідеалізм» Новалиса / Б. Шалагінов // Вікно в світ. Зарубіжна література: наукові дослідження, історія, методика викладання. – 2005. – № 1(19). – С. 38-44.

Художні тексти, обов'язкові для прочитання

Merseburger Zaubersprüche.

Hildebrandslied.

Nibelungenlied.

Hartmann von Aue „Der arme Heinrich“.

Wolfram von Eschenbach. „Parzival“.

Gottfried von Strassburg. „Tristan und Isolde“.

Wernher von Gärtenare. „Meier Helmbrecht“.

Stricker „Pfaffe Amis“.

Freidank „Bescheidenheit“.

Volksbücher: „Historia von D. Johann Fausten“.

Erasmus von Rotterdam. „Das Lob der Torheit“.

Dunkelmännerbriefe.

Sebastian Brant. Das Narrenschiff.

Barocke Lyrik: Gedichte von M. Opitz, F. Spee, S. Dach, Ph. Zesen, P.

Fleming. Epigramme von F. Logau.

A. Gryphius. Gedichte. “Cardenio und Celinde”, “Peter Squentz”.

Ch. Reuter. “Schelmuffsky”.

	<p>H. J. Ch. von Grimmelshausen. "Simplicissimus". E. G. Lessing. „Laokoon oder über die Grenzen der Malerei und Poesie“. Hamburgische Dramaturgie. „Emilia Galotti“. „Minna von Barnhelm“. J. W. Goethe „Die Leiden des jungen Werthers“. „Faust“. F. Schiller „Die Räuber“, „Die Jungfrau von Orleans“. Balladen. F. Hölderlin „Hyperion“. Lyrik. F. von G. Novalis. Hymnen an die Nacht. Geistliche Lieder (Hymne VII). „Heinrich von Ofterdingen“. F. Schlegel „Lucinde“. L. Tieck „Der blonde Eckbert“. Friedrich de la Motte Fouque. „Undine“. C. Brentano A. von Arnim. „Des Knaben Wunderhorn“. Brüder Grimm. Kinder- und Hausmärchen. A. von Chamisso. „Peter Schlemihls wundersame Geschichte“. Lyrik. H. von Kleist. „Der zerbrochene Krug“, „Pentessilea“, „Michael von Kohlhaas“. E. T. A. Hoffmann. „Lebensansichten des Katers Murr“. H. Heine „Buch der Lieder“. „Deutschland. Ein Wintermärchen“. E. Mörike Lyrik. „Mozart auf der Reise nach Prag“. G. Büchner „Lenz“. A. Stifter „Nachsommer“.</p>
Тривалість курсу	120 год. (загальна тривалість курсу – 240 годин)
Обсяг курсу	6 кредитів ECTS. Лекції – 32 год., семінарські заняття – 32 год., самостійна робота – 56 год.
Очікувані результати навчання	<p>У процесі вивчення курсу «Національна (німецька) література» студенти оволодівають знаннями про:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процес виникнення та формування літератури на теренах сучасної Німеччини; • історичні умови формування німецької літератури, вплив світоглядних засад, філософських течій на формування літератури; • стильові ознаки кожної історико-культурної епохи та особливості розвитку літератури в конкретних історичних та суспільних умовах; • роди, жанри літератури, характерні для кожного періоду літератури, жанрові особливості того чи іншого твору, стильові ознаки художнього твору; • представників кожної епохи, особливості їхньої творчості та їхню роль у розвитку німецької літератури; • особливості літературознавчої термінології в німецькомовному науковому просторі <p>студенти набувають вмінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> • критичного аналізу художніх творів з урахуванням соціально-історичних умов його виникнення, біографічних даних автора, визначення впливу історичної та суспільної ситуації на

	<p>формування літературних напрямів, жанрів, тематики художніх творів;</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналітичного мислення, наукового аналізу художніх творів та критичної літератури; • креативного мислення; • застосування різних літературознавчих підходів та методів до аналізу художнього тексту, як класичних (порівняльного, культурно-історичного, біографічного, генеалогічного) методів, так і новітніх (психоаналізу, феміністичної критики, герменевтичного міфопоетичного методу, структуралістського та постструктуралістського методів, методу уважного читання); • диференціювати поетологічні особливості окремих напрямів, течій, жанрів при аналізі художніх текстів; • виявляти стилістичні особливості окремих творів, визначати особливості творчої манери письменника; • спілкуватися іноземною мовою (німецькою) про явища літератури, застосовувати відповідний термінологічний апарат, притаманний мові, яку вони вивчають як основну іноземну, поглиблення навичок комунікації, ведення дискусії (наведення аргументів та контраргументів).
Ключові слова	Середньовіччя, Відродження, бароко, просвітництво, романтизм, реалізм, бідермайєр, реформація, буря і натиск, веймарівська класика, єнська школа романтизму, гейдельберзький гурток, нормативна поетика, мовні товариства, театр, драма, трагедія, комедія, бюргерська драма, роман, роман-виховання, бароковий роман, сатира, дидактична література.
Формат курсу	Очний
Теми	<p>ТЕМА 1. Німецька література раннього Середньовіччя. Історичне підґрунтя розвитку літератури.</p> <p>ТЕМА 2. Найдавніші писемні пам'ятки.</p> <p>ТЕМА 3. Каролінгське та Оттонівське Відродження.</p> <p>ТЕМА 4. Література періоду зрілого Середньовіччя: витоки і розквіт куртуазної культури.</p> <p>ТЕМА 5. Лицарський роман.</p> <p>ТЕМА 6. Епос зрілого Середньовіччя. «Пісня про Нібелунгів».</p> <p>ТЕМА 7. Середньовічна сатира і дидактика.</p> <p>ТЕМА 8. Міська література.</p> <p>ТЕМА 9. Загальна характеристика доби Відродження в Німеччині.</p> <p>ТЕМА 10. Література Реформації.</p> <p>ТЕМА 11. Література дурнів.</p> <p>ТЕМА 12. Література XVII століття. Бароко як провідна художня система.</p> <p>ТЕМА 13. Барокова лірика.</p> <p>ТЕМА 14. Розвиток театру в Німеччині XVII століття.</p>

	<p>ТЕМА 15. Становлення роману: жанрові різновиди, провідні тенденції.</p> <p>ТЕМА 16. Творчість Г.Я.К. Гріммельсгаузена.</p> <p>ТЕМА 17. Особливості німецького Просвітництва.</p> <p>ТЕМА 18. Просвітницько-міщанська література II пол. XVIII ст.</p> <p>ТЕМА 19. Література «Бурі і натиску».</p> <p>ТЕМА 20. Творчість Й.В.Гете та Ф.Шиллера періоду «Бурі і натиску».</p> <p>ТЕМА 21. Література Веймарської класики.</p> <p>ТЕМА 22. Й.В. Гете. «Фауст».</p> <p>ТЕМА 23. Між класицизмом та романтизмом.</p> <p>ТЕМА 24. Творчість Ф. Гельдерліна.</p> <p>ТЕМА 25. Ранній німецький романтизм.</p> <p>ТЕМА 26. Творчість Новаліса як вираження естетики раннього романтизму.</p> <p>ТЕМА 27. Література пізнього романтизму.</p> <p>ТЕМА 28. Особливості новели-казки пізнього романтизму.</p> <p>ТЕМА 29. Література напередодні березневої революції. Творчість Г. Бюхнера.</p> <p>ТЕМА 30. Творчість Г. Гейне. Сатирична поема «Німеччина. Зимова казка».</p> <p>ТЕМА 31. Література Бідермасру.</p> <p>ТЕМА 32. Творчість А. Штіфтера та Е. Меріке. Особливості новелістики.</p>
Підсумковий контроль, форма	Усний іспит у кінці 6-го семестру.
Пререквізити	Вивчення курсу передбачає наявність у студента знань з історії розвитку світової літератури, базових знань із культурології, належне володіння німецькою мовою.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, дискусія, інтерактивні лекції, практичні заняття (дискусії, обговорення), застосування мультимедійних методів навчання (перегляд та обговорення освітніх фільмів, уривків художніх фільмів, знятих за художніми творами, які вивчаються в курсі, мовою оригіналу).
Необхідне обладнання	Засоби наочності: смарт дошка, відео-комп'ютерний проектор, ноутбук, екран, доступ до мережі Інтернет, біла дошка, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <p>практичні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30;</p> <p>індивідуальне науково-дослідне завдання: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість 20 балів;</p> <p>іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Усна відповідь на практичному занятті оцінюється в 5 балів (максимальна оцінка) за вичерпну відповідь, самостійні міркування,</p>

	активність на занятті, мінімальна оцінка 1 бал виставляється за разове доповнення відповіді колеги.
Питання до іспиту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток німецькомовної літератури раннього Середньовіччя. 2. Джерела формування середньовічної літератури (антична традиція християнства та текстова традиція германських племен). 3. Найдавніші літературні пам'ятки народними мовами («Пісня про Гільдебранта», «Мерзебурзькі заклинання»). 4. «Пісня про Гільдебранта» як зразок героїчної пісні: конфлікт, система мотивів, відображення кодексу воїна. 5. Ранньосередньовічна література латинською мовою. Духовна література. Лірика вагантів. 6. Особливості народного героїчного епосу, приклади з германської культури. 7. Пісня про Нібелунгів: проблема жанру, історична основа, проблема авторства, структура, мотиви. 8. Особливості лицарського роману. Аналіз лицарського роману. 9. Міннезанг: жанри, форми, тематика, основні представники. Творчість Вальтера фон дер Фогельвайде. 11. Особливості середньовічної сатири на прикладі шванків. «Піп Аміс» Штрікера як шванковий роман. 12. Шпрух як приклад дидактичної поезії. «Скромність» Фрейданка. 13. «Селянин Гельмбрехт» Вернера Садівника як приклад дидактичної поеми. Засади реалізму у творі. 14. Розвиток середньовічної драми. 15. Середньовічний майстерзанг: особливості, тематика. Відмінність майстерзангу та міннезангу. 16. Розвиток німецької літератури в епоху Відродження, просвітницький рух гуманізм та Реформація. Значення діяльності Мартіна Лютера. 17. Діяльність Й. Рейхліна. Суперечка гуманістів та схоластів. «Листи темних людей» як результат суперечки. 18. «Листи темних людей»: особливості композиції, тематика, проблематика, ідея. 19. Міська література епохи Відродження: система жанрів, представники. 20. Себастьян Брант. «Корабель дурнів»: дидактичний зміст, образ блазня. 21. Життя та творчість Еразма Роттердамського. Сатира в памфлеті «Похвала глупоті». 22. Творчість Ганса Сакса. Розвиток майстерзангу. Фастнахтшпілі. 23. Бароко як мистецька система Німеччини. Історичне та соціально-політичні передумови. 24. Поезія бароко в Німеччині. Мова. Поетика. Жанри. Школи. 25. Діяльність М. Опіца, його вплив на розвиток німецькомовної літератури. 26. А. Грифіус як поет і драматург.

27. Розвиток театру в Німеччині XVII ст.
28. «Сімпліцій Сімпліціссімус» Гріммельсгаузена як бароковий роман.
29. К. Ройтер як драматург і романіст.
30. Епоха Просвітництва. Історичні та соціально-політичні передумови. Особливості просвітництва в Німеччині.
31. Літературні напрями XVIII століття: рококо, пієтизм, реалізм, чуйність, класика, романтизм.
32. Літературні теорії Просвітництва: Готшед, Лессінг, Швейцарська школа (Бодмер і Брайтінгер).
33. Погляд Лессінга на мистецтво в трактаті «Лаокоон, або про межі живопису та поезії».
34. Теорія драми Лессінга. Теорія співчуття. «Гамбурзька драматургія».
35. «Мінна фон Барнгельм» як перша німецька комедія.
36. «Емілія Галотті» як перша міщанська трагедія.
37. Сентименталізм в німецькій літературі. Руху «Буря і натиск». Представники. Поняття генія.
38. Творчість Й.В. Гете періоду «Бурі і натиску». «Страждання молодого Вертера» як сентиментальний роман.
39. Веймарівська класика. Поняття, особливості, історичне підґрунтя формування.
40. Творчість Гете часів веймарської класики.
41. «Фауст» Гете. Історія виникнення, етапи роботи. Тематика та проблематика.
42. Життя та творчість Ф. Шиллера.
43. Комплекс конфліктів у драмі «Розбійники».
44. Конфлікт між почуттям і обов'язком у драмі «Орлеанська діва».
45. Між класикою та романтизмом.
46. Творчість Ф. Гельдерліна. Роман «Гіперіон».
47. Особливості романтизму як напрями. Періодизація, школи, романтична естетика.
48. Єнська школа романтизму: теорія раннього романтизму. Фрідріх Шлегель та його значення для розвитку романтичної естетики.
49. «Генріх фон Офтердінген» Новаліса як приклад роману про художника.
50. Гейдельберзький гурток романтиків. Особливості історичної епохи. Фольклорний напрям романтизму.
51. Збірка пісень Ахіма фон Арніма та Клеменса Брентано «Чарівний ріг хлопчика».
52. Літературна діяльність братів Грімм.
53. А. Шаміссо. «Дивна історія Петера Шлеміля». Казкові елементи та реалістичний сюжет.
54. Творчість Е. Т. А. Гофмана.
55. Література між 1816 та 1848 рр. Термін «Vormärz» (березнева революція). Історичне підґрунтя формування літератури.

	56. Творчість Генріха Гейне. 57. Сатирична поема «Німеччина. Зимова казка». 58. Творчість Г. Бюхнера. Імпліцитна естетика Г. Бюхнера в новелі «Ленц». 59. Література Бідермайєра. Е. Меріке. А. Штіфтер.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1.	Тема 1. Німецька література раннього Середньовіччя. Загальна характеристика. Історичне підґрунтя розвитку літератури. Епоха переселення народів. Вірування давніх германців, міфологія. Основні літературні жанри дописемного періоду. Героїчний епос.	лекція	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
2.	ТЕМА 2. Найдавніші писемні пам'ятки. Героїчна пісня «Пісня про Гільдебранта». Історична основа. Тематика, комплекс мотивів. Основний конфлікт. Відображення морального кодексу воїна в «Пісні про Гільдебранта». Мерзебурзькі заклинання як приклади ритуальної поезії. Відображення світогляду давніх германців у мерзебурзьких заклинаннях. Християнська література народними мовами.	практичне заняття	1. Качуровський І. Генерика та архітектоніка. Книга 1. Література європейського середньовіччя. – Видво Києво-Могилянської академії, 2008. 2. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 3. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003. 4. Echner. H, Nedoma R. Die Merseburger Zaubersprüche https://www.univie.ac.at/an/publ/publ3044zf.pdf 5. Das Hildebrandslied. Mittelalter entdecken [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mittelalter-entdecken.de/hildebrandslied/	Прочитання художніх текстів, опрацювання критичної літератури для підготовки до семінарського заняття.	1 тиждень

			6. Merseburger Zaubersprüche https://www.youtube.com/watch?v=hh9zPfxeOQI		
3.	ТЕМА 3. Каролінгське та Оттонівське Відродження. Франкське королівство. Християнізація та освіта в епоху Каролінгів. Становлення німецькомовної писемності. Перші переклади. Віршовані та прозові переклади Біблії. «Хеліанд». «Життя Ісуса» Отфріда. Література періоду Оттонівського відродження. Творчість Гротсвіти Гандергаймської та Ноткера. Занепад німецькомовної літератури. Лірика вагантів. «Карміна бурана».	лекція	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
4.	ТЕМА 4. Література періоду зрілого середньовіччя: витоки і розквіт куртуазної культури. Суспільно-історичні умови формування куртуазної культури. Поезія благочестя. Світська культура знаті: героїка, вірність, виховання. Лицарська лірика – міннезанг: жанрові ознаки та типологія міннезангу (форма, тематика). Творчість Вальтера фон дер Фогельвайде. Лицарський роман. Народно-героїчний епос.	лекція	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
5.	ТЕМА 5. Лицарський роман. Поетика лицарського роману. Тематика, джерела. Особливості німецького лицарського роману. Концепт куртуазного кохання. Лицарський роман як роман виховання («Парцифаль» Вольфрама фон Ешенбаха). Роман Гартмана фон Ауе «Бідний Генріх», питання жанру.	практичне заняття	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003. 3. Мелетинский Е. Средневековый роман: происхождение и классические формы. – М.: Наука, 1983. 4. Pérennec R., Schmid E. Höfischer Roman in Vers und Prosa. – Berlin, 2010. 5. Eschenbach, Wolfram von: Parzival. 6. Aue, Hartman von: Der Arme Heinrich.	Прочитання художніх текстів, опрацювання критичної літератури для підготовки до семінарського заняття.	
6.	ТЕМА 6. Героїчний епос зрілого середньовіччя «Пісня про Нібелунгів».	практичне заняття	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K.	Прочитання художніх текстів,	

	Історична основа. Часо-простір твору. Нашарування язичницького та християнського світоглядів. Комплекс мотивів.		<p>Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Mezler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Гуревич А.Я. Хронотоп Песни о Нибелунгах // Гуревич А.Я. Средневековый мир: культура безмолвствующего большинства. М., 1990. – С.115-135.</p>	опрацювання критичної літератури для підготовки до семінарського заняття.	
7.	ТЕМА 7. Середньовічна сатира і дидактика. Міська література. Виникнення та розвиток середньовічної дидактики: шванки Штрікера «Піп Аміс». Фрейданк «Скромність». Занепад лицарської культури. Міська література: причини виникнення, умови формування. Вернер Садівник «Селянин Гельмбрехт»: зародження реалізму. Майстерзанг. Народні книги. Зародження драми: духовна та світська драма (фастнахтшпіль). Різноманіття малих епічних форм: шванки, шпрухи.	лекція	<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Mezler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Мельник Д. М. Тотентанц як жанр середньовічної німецької літератури // Пережиття : науковий збірник на пошану пам'яті Галини Рубанової / наук. ред. С. Маценка, відповід. ред. О. Левицька. – Львів: Українська академія друкарства, 2016. – С.81-91.</p> <p>4. Шалагінов Б.Б. Карнавал і містерія: Роздуми про історичні долі двох метаформ європейського мистецтва // Всесвіт.</p>		
8.	ТЕМА 8. Реалізм літератури пізнього Середньовіччя. Середньовічна легенда про селянина Гельмбрехта та її дидактичний зміст. Проблема авторства. Реалістичні тенденції у творі. Комплекс проблем та мотивів. Актуальна суспільна ситуація, відображена у творі.	практичне заняття	<p>1. Маценка С. П. Середньовічна легенда “Селянин Гельмбрехт” Вернера Садівника крізь призму літературної герменевтики // Ренесансні студії/ Випуск 11. – Запоріжжя, 2006. – С.118-139.</p> <p>2. Werner der Gertnere Meier Helmbrecht Fränkel, Ludwig: Wernher, Wernher der gartenære. In: Allgemeine Deutsche Biographie 42 (1897), S. 77-80, http://www.deutsche-biographie.de/pnd118631551.html?anch or=adb, (22.02.2020).</p>	Прочитання художніх текстів, опрацювання критичної літератури для підготовки до семінарського заняття.	
9.	ТЕМА 9. Загальна характеристика доби Відродження в Німеччині. Німецькі гуманісти. Діяльність Йогана Рейхліна. «Листи відомих людей».	лекція	<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Mezler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p>		

10.	ТЕМА 10. Література Реформації. Діяльність Мартіна Лютера. Роль Мартіна Лютера у розвитку німецької літератури. Переклад Біблії. Творчість Е. Роттердамського. Творчість Ганса Сакса.	лекція	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
11.	ТЕМА 11. Література дурнів як явище німецької літератури доби Ренесансу. Образ блазня, дурня. Дурість як виразник несправедливої, гріховної поведінки в поемі Себастьяна Бранта «Корабель дурнів». «Глупота» як мудрість у памфлеті Е. Роттердамського «Похвала глупоті».	практичне заняття	1. Rotterdam, Erasmus von: Lob der Torheit Brandt S. Narrenschiff https://www.hsaugsburg.de/~harsch/germanica/Chronologie/15Jh/Brant/brant_n000.html 2. Bohnert, Christiane Sebastian Brants "Narrenschiff". Satire und Wirklichkeit an der Schwelle zur Neuzeit .Daphnis; Amsterdam Vol. 14, Iss. 4, (Jan 1, 1985): 615. https://search.proquest.com/openview/325aee1a288eb8ecccb6689ff9d95c76/1?pq-origsite=gscholar HYPERLINK "https://search.proquest.com/openview/325aee1a288eb8ecccb6689ff9d95c76/1?pq-origsite=gscholar&cbl=1817998" & HYPERLINK "https://search.proquest.com/openview/325aee1a288eb8ecccb6689ff9d95c76/1?pq-origsite=gscholar&cbl=1817998" cbl=1817998	Прочитання художніх текстів, опрацювання критичної літератури для підготовки до семінарського заняття.	
12.	ТЕМА 12. Література XVII століття. Бароко як провідна художня система. До питання поняття бароко. Історична та літературна ситуація в Німеччині XVII ст. Мовні товариства. Внесок М.Опіца у розвиток літератури.	лекція	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
13.	ТЕМА 13. Барокова лірика. Жанрове різноманіття, тематика представники. Стилїстичні засоби. Перша та друга сілезькі школи. А. Гріфіус, П. Флемінг. Г. фон Гофмансвальдау.	практичне заняття	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
14.	ТЕМА 14. Розвиток театру в Німеччині XVII століття. Види та напрями розвитку театру, теорія трагедії М. Опіца та А. Гріфіуса. Драматургія А. Гріфіуса. Тематика та проблематика драм. Давід Каспар Лоенштайн.	лекція	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden,		

	Розвиток комедії. Комедії К. Рейтера. Драматургія Крістіана Вайзе.		Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
15.	ТЕМА 15. Становлення роману: жанрові різновиди, провідні тенденції. Жанрова типологія романів: героїчно-галантний роман, історичний роман, пасторальний, шахрайський роман. Творчість Ганса Гріммельсгаузена та Крістіана Рейтера. Роман «Сімпліцій Сімпліціссімус» Гріммельсгаузена як зразок шахрайського роману. К. Рейтер «Шельмуфський». «Література брехунів».	лекція	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
16.	ТЕМА 16. Роман Г.Я.К. Гріммельсгаузена «Сімпліцій Сімпліціссімус». Естетика бароко. Історична основа створення роману. Проблема жанру. Тип героя.		1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
1.	ТЕМА 17. Особливості німецького Просвітництва. Філософське підґрунтя формування просвітницького руху (Локк, Гобс, Лейбніц, Кант). Історико-культурна, суспільна та літературна ситуація в Німеччині XVIII ст. Основні літературні напрями в німецькій літературі XVIII ст. Рококо. Пієтизм. Сентименталізм. Класицизм. Реалізм. Ф.Г. Клопшток. Поетологічна концепція. «Мессіада». Оди. К.М. Вілянд і роман виховання. Творчість Готшеда, літературна програма та практика. Нормативна поетика.		1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
2.	ТЕМА 18. Просвітницько-міщанська література II пол. XVIII ст. Естетика Г.Е. Лессінга у трактаті «Лаокоон, або про межі малярства та поезії». Г.Е. Лессінг та міщанська трагедія. Теорія співчуття. Теорія трагедії у «Гамбурзькій драматургії». «Емілія Галотті». Сучасна німецька реальність у комедії «Мінна фон Барнгельм».	практичне заняття	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
3.	ТЕМА 19. Література «Бурі і натиску». Й.Г. Гердер –	лекція	1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. –		

	натхненник руху «Буря і натиск». Концепція генія. Творчість Й.В. Гете періоду «Бурі і натиску» та сентиментальний роман «Страждання молодого Вертера». Творчість Ф. Шиллера періоду «Бурі і натиску».		<p>7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Georg Jäger: Goethes „Werther“ im gesellschaftlichen Kontext. Rezeptionsdokumente als Interpretationshilfen: http://www.goethezeitportal.de/digitale-bibliothek/forschungsbeitraege/autoren-kuenstler-denker/goethe-johann-wolfgang-von/georg-jaeger-goethes-werther-im-gesellschaftlichen-kontext.html#Narziss</p> <p>4. Sturm und Drang (1765–1790): Die vier wichtigsten Merkmale https://abi.unicum.de/abitur/abitur-lernen/sturm-und-drang-merkmale</p>		
4.	ТЕМА 20. Творчість Й.В. Гете та Ф. Шиллера періоду «Бурі і натиску». Сентиментальний роман Й.В. Гете «Страждання молодого Вертера»: жанрові особливості, тематика, проблематика. Ф. Шиллер «Розбійники».	практичне заняття	<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p>		
5.	ТЕМА 21. Література Ваймарівської класики. Поняття «Ваймарівська класика»: філософські та естетичні засади епохи. Творчість Гете та Шиллера періоду Веймарівської класики, концепція мистецтва.		<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Шиллер Ф. Письма об эстетическом воспитании человека // Филлер Ф. Сочинения в 7 т. – Москва: Госиздат худож. лит., 1957. – т. 6.</p> <p>4. Шамрай А. П. Трагедії Шиллера «класичного періоду» / А. П. Шамрай // Вибрані статті і дослідження. – К., 1963. – С. 251-289.</p> <p>5. Шиллер Ф. Про наївну і сентиментальну поезію / Фрідріх Шиллер // Естетика. – К.: Мистецтво, 1974. – С. 244-344.</p> <p>6. Шиллер Ф. Про піднесене / Фрідріх Шиллер // Естетика. – К.: Мистецтво, 1974. – С. 226-243.</p>		
6.	ТЕМА 22. Й.В. Гете «Фауст». Історія створення. Історичний та		<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. –</p>		

	<p>легендарний Фауст. Фауст Й.В. Гете. «Фауст» як філософська поема. Система персонажів. Ідея, проблематика.</p>		<p>7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Шалагінов Б.Б. Класики і романтики: Штудії з історії німецької літератури XVII-XIX століття. – Київ, Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2013.</p> <p>4. Шалагінов Б.Б. Естетика Й. В. Гете: дослідження. – Київ: Вежа, 2002.</p> <p>5. Шалагінов Б.Б. «Фауст» Й.В. Гете: Містерія. Міф. Утопія: До проблеми духовної сутності людини в німецькій літературі на рубежі XVIII-XIX ст. – Київ: Вежа, 2002. – 280 с.</p>		
7.	<p>ТЕМА 23. Між класицизмом та романтизмом. Особливості класицизму та романтизму як художніх напрямів. Творчість Ф. Гельдерліна. Я Пауля Г. Фон Клейста.</p>		<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Шалагінов Б.Б. Класики і романтики: Штудії з історії німецької літератури XVII-XIX століття. – Київ, Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2013.</p>		
8.	<p>ТЕМА 24. Роман Ф. Гельдерліна «Гіперіон». Історія створення. Біографічний контекст. Система персонажів. Символізм.</p>		<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Hölderlin F. Hyperion oder Der Eremit in Griechenland http://www.zeno.org/Literatur/M/H%C3%B6lderlin,+Friedrich/Roman/Hyperion+oder+der+Eremit+in+Griechenland</p> <p>4. Беляева Н.Т. Сотворение Гипериона https://imwerden.de/pdf/hoerderlin_hyperion_stikhi_pisma_1988_text.pdf</p>		
9.	<p>ТЕМА 25. Ранній німецький романтизм. Романтизм як напрям у літературі XIX століття. Передумови виникнення. Єнська</p>		<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K.</p>		

	школа романтизму. Філософія та теорія. Брати Шлегелі. Поняття «універсальної поезії», «романтичної іронії». «Магічний ідеалізм» Новаліса. Натурфілософія «Гімнів до ночі» та «Духовних пісень». Роман «Генріх фон Офтердінген». Творчість Л. Така.		<p>Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Mezler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Шалагінов Б.Б. Класики і романтики: Штудії з історії німецької літератури XVII-XIX століття. – Київ, Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2013.</p> <p>4. Шалагінов Б.Б. Романтичний словник: до історії понять і термінів раннього німецького романтизму. – Київ: НАУКМА, 2010.</p>		
10.	ТЕМА 26. Творчість Новаліса як вираження естетики раннього романтизму. Концепція універсальної поезії. Повість «Учні в Саїсі».	практичне заняття	<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Mezler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Novalis: Heinrich von Ofterdingen http://www.zeno.org/Literatur/M/Novalis/Romane/Heinrich+von+Ofterdingen</p> <p>4. Шалагінов Б.Б. Романтичний словник: до історії понять і термінів раннього німецького романтизму. – Київ: НАУКМА, 2010.</p> <p>5. Шалагінов Б. Б. «Магічний ідеалізм» Новаліса / Б. Шалагінов // Вікно в світ. Зарубіжна література: наукові дослідження, історія, методика викладання. – 2005. – № 1(19) – С. 38-44.</p>		
11.	ТЕМА 27. Література пізнього романтизму. Гейдельберзький гурток. К. Брентано, А. фон Арнім. Фольклорна творчість братів Грімм. Берлінський гурток. Життя та творчість Е.Т.А. Гофмана. Адальберт фон Шаміссо «Дивна історія Петера Шлеміля». Фрідріх де ла Мотт Фуке та його новела-казка «Ундіна». Швабська школа романтизму (В. Гауф, Л. Уланд).	лекція	<p>1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Mezler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Мельник Д. М. «З життя Нікудишка» Йозефа Ейхендорфа – квінтесенція романтичної естетики чи пародія на ранньоромантичну новелу про митця // Сучасні літературознавчі студії. У просторі наукового пошуку В.І. Фесенко: збірник наукових праць. – Випуск 11. – 2014 р. – Київ: Вид. центр КНЛУ – С. 364-374.</p>		

12.	ТЕМА 28. Адальберт фон Шаміссо «Дивна історія Петера Шлеміля». Фрідріх де ла Мотт Фуке та його новела-казка «Ундіна». Особливості романтичної новели пізнього романтизму.		1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
13.	ТЕМА 29. Література напередодні березневої революції. Суспільно-політична ситуація. Філософське підґрунтя. Діяльність «Молодої Німеччини»: Карл Гуцков, Генріх Ляубе. Творчість Г. Гейне. Поетична збірка «Книга пісень». «Німеччина. Зимова казка» як сатирична поема. Політична тенденційна поезія. Г. Гервег, Ф. Фрайліґрат. Творчість Г. Бюхнера.		1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.		
14.	ТЕМА 30. Творчість Г.Гейне. Сатирична поема «Німеччина. Зимова казка». Г. Гейне – останній поет романтизму, перший поет реалізму. Сатирична поема «Німеччина. Зимова казка». Історичне та біографічне підґрунтя написання твору. Структура поеми. Сатира на суспільство.		1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003. 3. Heine H. Deutschland ein Wintermärchen http://www.zeno.org/Literatur/M/Heine,+Heinrich/Versepen/Deutschland.+Ein+Winterm%C3%A4rchen		
15.	ТЕМА 31. Література Бідермайєру. Особливості культури Бідермайєр.		1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008. 2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003. 3. Büchner G. Lenz http://www.zeno.org/Literatur/M/B%C3%BCchner,+Georg/Erz%C3%A4hlung/Lenz 4. Schwann J. Georg Büchners implizite Ästhetik: Rekonstruktion und Situierung im ästhetischen Diskurs. – Gunter Narr Verlag, 1997.		
16.	ТЕМА 32. Творчість Е. Меріке, А. Штіфтера. Особливості		1. Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. –		

	<p>новелістики. Поетика настроєвої новели.</p>		<p>7.Auflage /hrsg. von W.Beutin, K. Elehrt, W.Emmerich u.a. – Stuttgart: Verlag J.B. Metzler, 2008.</p> <p>2. Fiskowa S.P. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Львів: Паїс, 2003.</p> <p>3. Biedermeier: https://www.inhaltsangabe.de/wissen/literaturepochen/biedermeier/</p> <p>4. Маценка С. П. Поетика взаємодії: новела Едуарда Меріке «Моцарт у дорозі до Праги» та оповідання Петера Гертлінга «Дитина-експонат. У дорозі з родиною Моцарта» // Записки Наукового товариства імені Шевченка. — Том ССLVII. Праці Філологічної секції. — Львів, 2009. — С. 298-303.</p>		
--	--	--	---	--	--